

Místo nálezů se nachází v centrální části katastru Račice-Pístovice, v nadmořské výšce 395–400 m. Depot byl uložen v prudkém severním svahu, na pravém břehu Račického potoka, naproti Račickému zámku.

Literatura

AMČR: Záznam M-202500391 [cit. 2025-3-13]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/projekt/detail/M-202500391>.

Obr. 6. Račice-Pístovice. Depot bronzových předmětů in situ. Foto K. Rybářová.

Fig. 6. Račice-Pístovice. Bronze hoard in situ. Photo by K. Rybářová.

Summary

In March 2024, a hoard of bronze items deposited in a ceramic vessel (Fig. 6) was discovered during a metal detector survey in the cadastral area of Račice (Vyškov District). The hoard, dated to the Urnfield culture period, consists of decorated bronze bracelets and large discs featuring small bosses along the circumference.

Klára Rybářová, Emil Poul

Radslavice (k. ú. Radslavice u Přerova, okr. Přerov) „U Dubu“, parc. č. 677/10.

Doba bronzová. Ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezů: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4694078N, 17.4979964E

V roce 2022 byl J. Novotným, spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., nalezen prostřednictvím povrchového sběru na katastru obce Radslavice u Přerova v poloze „U Dubu“ ojedinělý exemplář kamenné broušené industrie zvaný bulava (obr. 7). Jedná se o polohu situovanou na tzv. Radslavické terase na pravobřežní straně potoka Lučnice, který představuje levostranný přítok řeky Bečvy. Nadmořská výška místa okolí nálezů činí 198 m.

V případě radslavického exempláře se jedná o kompletní bulavu zploštělého tvaru s oblou profilací opatřenou provrtaným otvorem, se zarovnanou horní i dolní základnou. Otvor s průměrem 18 mm byl vytvořen dutým vrtákem a následně důkladně

vyhlazen (obr. 7). Průměr artefaktu je 50 mm. Výška činí 36,5 mm. Vnější obvod bulavy je zdobený devíti mělkými svislými žlábkami, tzv. kanelurami, probíhajícími po zaobleném těle artefaktu. Kamenný předmět o hmotnosti 155 g byl zhotoven ze serpentinitu tmavě černozeleňého zbarvení. Magnetická susceptibilita dosahovala poměrně vysoké hodnoty $43,1 \times 10^{-3}$ SI jednotek, což naznačuje, že původ horniny lze hledat v masivu Gogolów-Jordanów v jižním Polsku (Přichystal 2009, 186–187).

V rámci Přerovska se nejedná o první nález bulavy, tento typ kamenné broušené industrie je zde zastoupen hned několika kusy. Nálezy dalších bulav pocházejí například z lokalit Hlinsko, Podhoří, Předmostí či z obce Radkovy, přičemž se jedná o nestratifikované exempláře bez bližších nálezových okolností. Patrně nejstarší známý nález pochází z obce Kladníky na Přerovsku. Z dobové zprávy Františka Příkrýla se dozvídáme bližší nálezové okolnosti: „V Kladníkách nalezeno v břehu při rozšiřování dvoru kamenné kladivo, a panem Zbrožem věnován olom. muzeu. Krásný kamenný palcát, broušený přeměle v podobě oloupaného pomeranče; visel u hodin jako závaží po 40 let.“ (Příkrýl 1891, 19, 23).

Na základě srovnání s dosavadními nálezy bulav s nápadnou úpravou povrchu kanelováním lze s největší pravděpodobností exemplář z Radslavice u Přerova přiřadit ke specifické variantě obdobných kanelovaných kusů, s jejichž výskytem se v rámci středoevropského prostoru ponejvíce setkáváme na území Moravy a v Polsku. Zde je relativně vysoký počet ojedinělých nálezů z chronologického hlediska kladen s největší pravděpodobností až do střední, mladší či pozdní doby bronzové (Berounská 1987, 33–47, obr. 3,7).

Literatura

Berounská, M. 1987: Bulavy ve střední Evropě. In: M. Buchvaldek et al: *Varia archaeologica* 4. Praehistorica XIII. Praha: Univerzita Karlova, 27–61.

Přichystal, A. 2009: *Kamenné suroviny v pravěku východní části střední Evropy*. Brno: Masarykova univerzita.

Příkrýl, F. 1891: Pravěké nálezy na Záhoří v r. 1889–1890. *Časopis Vlasteneckého musejního spolku v Olomouci* VIII, 16–23.

Obr. 7. Radslavice. Broušená a vrtaná bulava ze serpentinitu. Foto Z. Schenk.

Fig. 7. Radslavice. Polished and drilled serpentinite mace head. Photo by Z. Schenk.

Summary

Polished and drilled mace head made of serpentinite (Fig. 7) was discovered in 2022 during a surface survey in the ‘U Dubu’ field (Radslavice u Přerova cadastral area, Přerov District). This unique artefact can generally be dated to the Bronze Age.

Zdeněk Schenk, Antonín Přichystal